

מסורת הש"ס

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פו.

עין משפט
נר מצוה

לא א מיי פ"ט מהל
גניפה הלכה ג סמג
שם:
לב ב מיי שם הל'
לב ג מיי שם הל' א:

תורה אור השלם

1. כי יקצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל וזה עמור בו ומקור ומת דהנב החור ובערת הרע דברים כו ז מקור: 2. כי יקצא איש שכב עם אשה בעלת בעל ומתו גם שניהם האיש והאשה וזה עמור בהם דברים כב כב 3. כי יקצא איש ומקור ומקצא בידו מות ימות: שבות כ טו 4. כי יקצו אנשים יחדיו איש ואחיו וקרבה אשתו וקצו להציל את אישה מיד מכה ושלחה ידה וזה עמור בהם דברים כה יא 5. לא תרצח לא תנאף לא תגנב לא תענה בראש עד שקר: שבות כ יב 6. כי יקצו הם אשר ידו אחת ואתם מארץ יקרא יט יא 7. לא תגנבו ולא תבזו ולא תשקרו איש יקרא יט יא 8. לא יקום עד אחד באיש לבל עון ולבל חטאת בכל חטא אשר יקרא על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דברים יט טו

מונמצא בידו קא **אמינא**. *תימא דכסוטה פ' עגלה ערופה (דף מה:) דרשין כי ימצא חלל פרט למצוי ופטרין עיר שרונה עוצדי כוכבים וי"ל דהתם כתיב צאלמה והווי כמו צדו דהכא ואכתי קשה דדרשין צפ' בתרא דערצין (דף ל:) גבי צתי ערי חומה ומלא פרט למצוי שלא ימכור צדוק ויגאל בקרבו (ה' וי"ל) כדפי צקונטרס דהכל מריצוי דקרא: **יצא** עבד שאין לו אחוה. פירש צקונטרס עבד אין לו אחוה ואפילו עם אחיו צני אצוי דכתיב עם החמור עם הדומה לחמור וקשה דאם כן גר ומשומר נמי ונראה לפרש שאין לו אחוה שאין יוצאי חלציו קרוין אחוה משא"כ בגר: **בני ישראל** למעוטי מי שחציו וכו'. אצל כולו משומר וגר לא ממעט מצני ישראל וכן צפרק צנות כותים (מה דף לה. ושם) צני ישראל מיטמאין ציזה וכו' אצל גרים ומשומרים לא ממעט וכן שלח פ"צ דמנחות גבי סמיכה צני ישראל סוממין ואין העוצדי כוכבים סוממין ומשומר וגר לא ממעטין וכן צפ"ק דערצין (דף ה:) צני ישראל מעריכין ואין העוצדי כוכבים מעריכין ולא ממעטין גרים ולא עצדים משומרים ותימה דצפרק כל המנחות צלות מלה (מנחות דף סא: ושם) גבי טופס אמרינן צני ישראל מניפין ואין אלא צני ישראל גרים ועצדים משומרים מניין תלמוד לומר המקריב וכן צפ' הערל (יבמות דף עד: ושם) וצשלה פ"ק דכריתות (דף יז:) אשה כי תזרע אין לי אלא צני ישראל גיורת וספסה משומרת מניין ת"ל אשה וספסה כלל הני יס שום רבוי דמריצין מיניה גרים ומשומרינן: **דבר ואפי'** חצי דבר. וז"ל הא אמרינן לקמן (דף ז.) קיים מקלם ויטיל מקלם דשאר מצות דצרי הכל פטור ופי' צקונטרס משום דכתיב אך הנציא אשר ייד דצנן דצנ דצנ ולא חצי דצנ וי"ל דצנן נמי מודו דדרשין ולא חצי דצנ והא דפליגי ארדני עקיבא היינו משום דחשבי ליה דצנ שלם כדמוכח במרוצה (צ"ק דף ע:.) וצחקת הצמים (צ"צ דף טו:) ולר"ז לחלק דצברים דיש מקומות כה"ג צפ' ד' וה' (צ"ק דף מ. ושם) כופר שלם אמר רחמנא ולא חצי כופר וצפרק יס צבור (בכורות דף מה:) חומש ולא חצי חומש וצמרוצה (צ"ק דף עא:) חמשה צקר אמר רחמנא ואפי' חמשה חצי צקר וצפרק אותו ואת צנו (חולין דף עט: ושם) פליגי ר' אליעזר ורבנן צשה ואפילו מקלם שה ולענין כיסוי צצני ואפילו מקלם צצני וצפרק הצא על יצמתו (יבמות דף נט: ושם) צצמולה מקלם צמולים וצכתצות פרק אלמנה (דף יז: ושם) צמקלם כסף ככל כסף ושלחי כסוי הדס (חולין דף פה. ושם) דס ואפילו מקלם דס וצריש צבורות (דף ג. ושם)

צכור ואפילו מקלם צכור: **מתוך שיבוים** עדים הראשונים ב'. אין הטעם תלי בצמירתם אלא צמאי דעדי גניבה ראשונה לא כריכי לעדי גניבה שניה כדאמרינן צמרוצה (צ"ק דף ע: ושם) דמורה רבי עקיבא צשנים אומרים קידש ושנים אומרים בעל אע"ג דצרי ביאה כריכי לעדי קדושין [הואיל] והן לא כריכי לעדי ביאה כוליה דצרי הוא: גניבה

חני סנא. להך מתני' דקחני מכר לאצוי חייב: **ססס ספרא**. תורת כהנים: **ססס ספרי**. ספר וידבר ומשנה תורה והאי סתמא דכי ימצא איש) צמשנה תורה הוא: **אליצא** דרבי עקיבא. ממה שלמדו מר' עקיבא אמרו: **של צים פלוגי**. לא רצה להוכיר שם שחשונין היו וצוה לא היו נוהגין כדת שהיו הרבה דרין צבית אחד אנשים ונשים והיו מצויין תמיד עם נשי חציריהן ולא שמתייחדין: **ונמלא**. קרא ימירא הוא דאי ללמד שימלא צעדים מצי ימצא נפקא: **כמלויין צידן דמו**. התלמידים מצויין תמיד צבית הרצ ואם גנב הרצ אחד מתלמידיו ומכרו אינו נהרג: **אין לעצדים צוסא**. המציא את העבד לא חייבתו תורה לתת דמי צשמו: **וכי ינלו אנשים יחדיו והכא איש וגו'**. מהתם נפקא לן חייב צשת דכתיב) וקוטה את כפה ממון אתה אומר ממון או אינו אלא ממש נאמר כאן לא תחוס עיך ונאמר להלן צעדים וזממין (דברים יט) לא תחוס עיך מה להלן ממון אף כאן ממון: **עבד שאין לו אחוה**. ואפי' עם אחיו צני אצוי דכתיב (בראשית כג) עם החמור עם הדומה לחמור אינו אלא כזהמה: **אחיו הוא צמלות**. כלל מצות שהאשה חייבת צהן עבד חייב צהן דגמר לה לה מאשסה: **והכא**. צמתני' צגונצ נפש דכתיב מאחיו: **היכי דריש**. רבי יהודה לחייב על מי שחציו עבד: **מאחיו למעוטי עצדים**. דהא לרבי יהודה אין לו אחוה: **מצני**. ימירא דריש ליה דהוה ליה למכנצ מאחיו צני ישראל: **מלא סגנו**. האמור צעשרת הדברות צגונצ נפשות מתוקס לקמן צשמעתי: **דבר הלמד מעניינו**. אס אי אתה יודע צמה הכתוב מדבר לא ולמד מפרשה צככות צה ולפי הפרשה הוא נכתב אלא וכלן צמה כל הענין מדבר צנפשות לא תרצח ולא תנאף כל אלא חייבי מיתות צ"ד אף לא תגנוצ צגניבה שיש צה מיתת צ"ד: **לא סגנו**. צפרשת קדושים תהיו: **משלש עשרה מדות**. זו היא אחת מהן שיהא הדבר מעניינו למד: **צמה סכנו**. מדבר. הענין של מטה ושל מעלה מו: **צמנון**. לא תעשוק את רעך (ויקרא יט): **עדי גניבה ועידי מכירה**. שני כיתי עדים אחת הטידה סגנצ את הנפש ואחת העידה שמכר אין נהרגין כדמפרש טעמא ואילן וכיון דאנייה לא מקטלי איהו נמי אס לא החמו לא מקטיל דהו' לה עדות שאי אתה יכול להיזמה ולא משכנת לה דמקטיל אלא צכת אחת שמעידין על הגניבה ועל המכירה: פלוגתא דר"ע ורבנן צצצא צתרא צחקת הצמים. על פי שנים עדים יקום דבר) ולא חצי דצנ דאי לאו עדי גניבה אינו נהרג משום עדי מכירה שיכול לומר עבדי מכרתי ואי לאו מכירה נמי לא מיחייב

אגניבה: צעדים האחרונים של צן סורר ומורה. דתנן לעיל (דף עא.) מתרינ צו צפני ג' ומלקין אותו חור וקלקל נדון צעשרים ושלשה מתרינ צו אצוי ואמו צפני הדיינין וכשצאין עדים ראשונים ומעדיין עליו שאכל תרטימר צשר ושתה חצי לוג יין מגניבה מלקין אותו כדכתיב (דברים כא) ויסרו אותו דהיינו מלקות חור וקלקל נדון צכ"ג למיתה ומורה חזקה צהנן אחרונים שהעידו שחור וקלקל שחזמו שנהרגין ולא אמרינן שחצי דבר הוא דאי לאו סהדומא דקמאי לא מקטיל צסהדומא דהני אלא אמרינן הואיל ויש עונש על פי ראשונים שזה לקה על ידה מו לא שייכא סהדומא צהני צתרייתא והני צתראי כוליה דצנ קא עצדי להלקותו